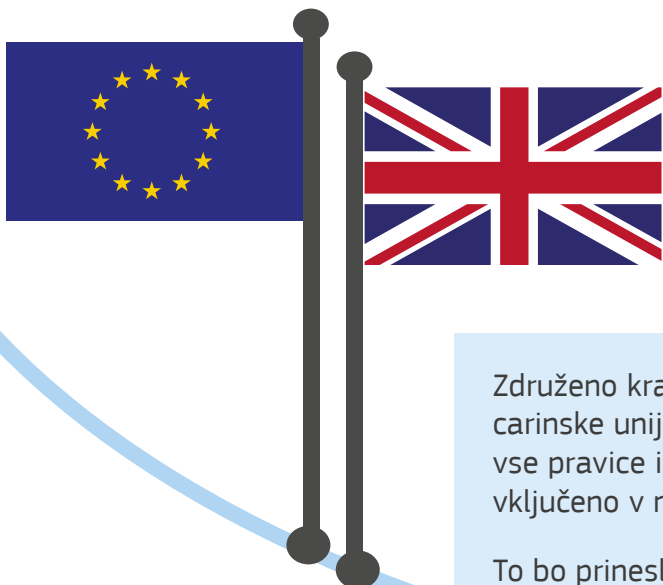

Evropska
komisija

Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom

Novi odnosi
z velikimi spremembami

Združeno kraljestvo bo 1. januarja 2021 izstopilo iz enotnega trga in carinske unije EU ter vseh politik EU. Tako se je odločilo. Zato bo izgubilo vse pravice in koristi, ki jih je imelo kot država članica EU, in ne bo več vključeno v mednarodne sporazume EU.

To bo prineslo daljnosežne spremembe, ki bodo vplivale na državljane, podjetja, javne uprave in deležnike tako v EU kot v Združenem kraljestvu.

Da bi bilo motenj čim manj, sta se EU in Združeno kraljestvo preteklo leto pogajali o pogojih novega „Sporazuma o trgovini in sodelovanju“, ki bo urejal njune prihodnje odnose zdaj, ko je Združeno kraljestvo tretja država.

Pogajalci so 24. decembra 2020 dosegli načelen dogovor. Pogodbenici bosta zdaj nadaljevali s podpisom in ratifikacijo Sporazuma v skladu s svojimi pravili in postopki, od 1. januarja 2021 pa se uporablja začasno.

WKaj se bo spremenilo 1. januarja 2021?

Kljub novemu Sporazumu o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom se bo 1. januarja 2021 veliko spremenilo. Ta dan bo Združeno kraljestvo izstopilo iz enotnega trga in carinske unije EU ter iz vseh politik in mednarodnih sporazumov EU. Konec bo prostega pretoka oseb, blaga, storitev in kapitala z EU.

EU in Združeno kraljestvo bosta **ločena trga**, dva ločena regulativna in pravna prostora. Tako bodo spet

nastale ovire za trgovino z blagom in storitvami ter čezmejno mobilnost in menjavo, ki jih že desetletja ni bilo več, in sicer v obe smeri. To bo vplivalo na javne uprave, podjetja, državljane in deležnike na obeh straneh.

Da bi jim pomagala pri pripravah na te **neizogibne spremembe**, je Komisija izdala obširne smernice v „sporočilu o pripravljenosti“, sprejetem 9. julija 2020, skupaj z okrog 90 sektorskimi obvestili, ki so na voljo **tukaj**.

Primeri neizogibnih sprememb 1. januarja 2021:

- **Ne bo več prostega pretoka oseb:** državljani Združenega kraljestva ne bodo mogli več prosto delati, študirati, ustanavljati podjetja ali živeti v EU. Za daljše bivanje v EU bodo potrebovali vizum. Izvajale se bodo mejne kontrole, treba bo žigosati potne liste, potni listi EU za hišne živali pa za rezidente Združenega kraljestva ne bodo več veljavni.
- **Ne bo več prostega pretoka blaga:** za vse blago, ki se izvažajo iz Združenega kraljestva v EU, se bodo opravljale carinske kontrole in pregledi. Za pošiljke agroživilskih proizvodov iz Združenega kraljestva bodo potrebna veterinarska spričevala, na mejnih veterinarskih postajah držav članic pa se bodo izvajali sanitarni in fitosanitarni pregledi. Podjetja iz Združenega kraljestva bodo morala za to porabiti čas in denar.
- **Ne bo več prostega pretoka storitev:** za ponudnike storitev iz Združenega kraljestva se ne bo več uporabljalo načelo države izvora. Ravnati se bodo morali po pravilih, ki so v različnih državah članicah različna, ali pa prenesti sedež v EU, če bodo želeli še naprej poslovati kot doslej. Vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij ne bo več. Podjetja za finančne storitve iz Združenega kraljestva bodo izgubila enotno dovoljenje za opravljanje finančnih storitev.

Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom: kaj je bilo dogovorjeno?

Pogajalci EU in Združenega kraljestva so 24. decembra 2020 dosegli „**načelen dogovor**“ o besedilu novega **Sporazuma o trgovini in sodelovanju**, ki ureja njune odnose zdaj, ko je Združeno kraljestvo izstopilo iz EU. Pogodbenici morata zdaj nadaljevati s podpisom in ratifikacijo tega sporazuma v skladu s svojimi pravili in postopki, od 1. januarja 2021 pa se uporablja začasno.

Novi Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom sicer **nikakor ne bo dosegal ravni sodelovanja, kakršna je bila, ko je bilo Združeno kraljestvo članica EU**, vendar **močno presega tradicionalne sporazume o prosti trgovini** in daje trdno podlago za ohranitev našega dolgaletnega prijateljstva in nadaljnje sodelovanje.

Zajema:

1. **sporazum o prosti trgovini**, kakršnega doslej še ni bilo,
2. ambiciozno **sodelovanje pri gospodarskih, socialnih, okoljskih vprašanjih in vprašanjih glede ribištva**,
3. tesno partnerstvo za **varnost državljanov**,
4. krovni okvir za **upravljanje**.

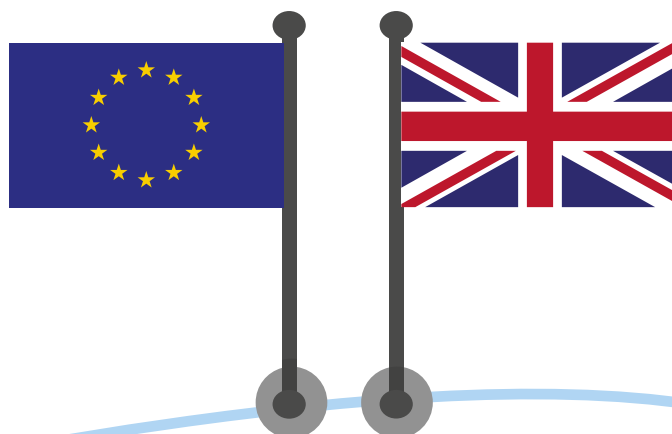
Sporazum odraža dejstvo, da Združeno kraljestvo izstopa iz ekosistema Unije skupnih pravil, mehanizmov

nadzora in izvrševanja ter tako ne more več uživati ugodnosti članstva ali enotnega trga.

Vsaki pogodbenici daje **pravice in obveznosti** ob hkratnem polnem spoštovanju **regulativne avtonomije in avtonomije odločanja**.

Na zahtevo Združenega kraljestva Sporazum ne zajema sodelovanja na področju **zunanje politike, zunanje varnosti in obrambe**, čeprav je bilo tako sprva predvideno v politični izjavi.

Poleg tega ne zajema sklepov o enakovrednosti za finančne storitve. Prav tako ne zajema morebitnih sklepov o ustreznosti ureditve Združenega kraljestva za varstvo podatkov ali ocene njegove sanitarne in fitosanitarne ureditve, da bi ga bilo mogoče uvrstiti na seznam tretjih držav, ki lahko izvažajo živilske izdelke v EU. To so slej ko prej **enostranske odločitve EU** in niso predmet pogajanj.

En dogovor, štirje veliki stebri sodelovanja

Novi sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom

Trgovina, gospodarstvo, sociala, okolje in ribištvo

Prosta, pravična in trajnostna trgovina

- ▶ Trgovina z blagom, vključno s carinskim in regulativnim sodelovanjem
- ▶ Storitve in naložbe
- ▶ Digitalna trgovina, intelektualna lastnina in javno naročanje
- ▶ Pravila za pošteno konkurenco in trajnostnost

Povezljivost, trajnostnost in skupne priložnosti

- ▶ Prevoz
- ▶ Energetika
- ▶ Ribištvo in naravni viri
- ▶ Koordinacija sistemov socialne varnosti
- ▶ Programi Unije
- ▶ Tematsko sodelovanje

Varnost državljanov

- ▶ Sodelovanje pri kazenskem pregonu in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah
- ▶ Varstvo temeljnih pravic in osebnih podatkov
- ▶ Izmenjava podatkov
- ▶ Preprečevanje pranja denarja

Morebitni enostranski ukrepi EU

Niso predmet pogajanj:

- ▶ sklep o ustreznosti glede varstva podatkov
- ▶ uvrstitev ZK na fitosanitarni seznam
- ▶ enakovrednost pri finančnih storitvah

Nov okvir upravljanja odnosov med EU in ZK za trajno sodelovanje

- ▶ Skupne vrednote in bistveni elementi
 - ▶ Partnerski svet
- ▶ Reševanje sporov, mehanizmi za izvrševanje in sankcije
 - ▶ Redni pregledi

Prosta, pravična in trajnostna trgovina

Združeno kraljestvo se je odločilo izstopiti iz enotnega trga in carinske unije. Trgovina z EU zato ne more več potekati docela nemoteno. S Sporazumom med EU in Združenim kraljestvom je kljub temu vzpostavljeno ob-

močje proste trgovine v obsegu, kot ga še ni bilo. Obe strani bosta imeli od njega velike koristi v primerjavi s trgovanjem pod pogoji Svetovne trgovinske organizacije.

Sporazum je najnovejši dosežek sodobne in trajnostne trgovinske politike. Obe pogodbenici se zavezujeta, da bosta spoštovali **visoke skupne standarde**, s katerimi bosta zagotavljali zaščito standardov na področju dela in socialne varnosti, varstva okolja, boja proti podnebnim spremembam, vključno z oblikovanjem cen ogljika, ter davčne preglednosti. Vsebuje tudi podrobna načela o **državni pomoči**, da nobena stran ne bo mogla podeljevati nepravičnih subvencij, ki bi izkrivljale trg.

Ti standardi in načela so povezani z **nacionalnimi mehanizmi izvrševanja in reševanja sporov** za zagotovitev, da podjetja iz EU in Združenega kraljestva konkurirajo **pod enakimi konkurenčnimi pogoji**. Pogodbenici imata pravico do enostranskih ukrepov za zaščito svojega gospodarstva pred nepošteno konkurenco iz druge pogodbenice.

Sporazum med EU in Združenim kraljestvom presega nedavne sporazume EU o prosti trgovini z drugimi tretjimi državami, kot je Kanada ali Japonska, saj so v njem za vse blago določene **ničelne tarife in ničelne kvote**. To je še posebej pomembno za občutljivo blago, kot so kmetijski in ribiški proizvodi. Brez sporazuma bi npr. tarife za izvoz nekaterih mesnih in mlečnih proizvodov po stopnjah STO znašale več kot 40 %, za ribje konzerve pa 25 %, in sicer v obe smeri. Tudi za izvoz avtomobilov bil veljala tarifa 10 %.

Če želijo podjetja izkoristiti te izjemne trgovinske preferencialne, morajo dokazati, da njihovi izdelki izpolnjujejo vse potrebne zahteve **pravil o poreklu**. To zagotavlja, da trgovinski preferenciali iz Sporazuma koristijo gospodarskim subjektom iz EU in Združenega kraljestva in ne tretjim državam, ter tako preprečuje izogibanje. Za lažje zagotavljanje skladnosti in zmanjšanje birokracije Sporazum dovoljuje, da gospodarski subjekti sami potrdijo poreklo blaga, in omogoča „polno kumulacijo“ (to pomeni, da lahko gospodarski subjekti poleg uporabe materiala s poreklom upoštevajo tudi, ali je obdelava potekala v Združenem kraljestvu ali EU).

Carinski postopki bodo po Sporazumu poenostavljeni, saj sta se pogodbenici sporazumeli, da si bosta npr. med seboj priznavali programe zaupanja vrednih trgovcev (t. i. pooblaščenih gospodarskih subjektov). Ker pa se je Združeno kraljestvo odločilo izstopiti iz carinske unije, se bodo za vse blago, s katerim se trguje, kljub temu opravljale kontrole. Pogodbenici sta se dogovorili tudi, da bosta sodelovali pri povračilu carinskih dajatev ter v boju proti goljufijam na področju DDV in drugih posrednih davkov.

Sporazum bo preprečil nepotrebne **tehnične ovire v trgovini**, npr. z določitvijo lastne izjave o skladnosti z zakonodajo za proizvode z majhnim tveganjem in olajšavami za druge posebne proizvode skupnega interesa, kot so avtomobili, vino, ekološki pridelki, zdravila in kemikalije. Vendar bo moralo vse blago Združenega kraljestva, ki vstopa v EU, še vedno izpolnjevati visoke regulativne standarde EU, tudi glede varnosti hrane (npr. sanitarne in fitosanitarne standarde) in varnosti proizvodov.

Kar zadeva **trgovino s storitvami**, sta se EU in Združeno kraljestvo dogovorila za stopnjo odprtosti, ki presega določbe Splošnega sporazuma STO o trgovini s storitvami (GATS), vendar upošteva, da Združeno kraljestvo ne bo več upravičeno do svobodnega opravljanja storitev po vsej EU.

Sprejeti so bili ukrepi za olajšanje **kratkotrajnih poslovnih potovanj in začasnih napotitev visoko usposobljenih delavcev**. Ponudniki storitev iz EU, ki želijo ponujati storitve v Združenem kraljestvu, ne bodo obravnavani manj ugodno kot operaterji iz Združenega kraljestva na področjih, ki jih zajema Sporazum, če bodo izpolnjevali pravila Združenega kraljestva.

Podobno bodo morali ponudniki storitev iz Združenega kraljestva v EU izpolnjevati pravila vsakokratne države članice gostiteljice in ne bodo več upravičeni do uporabe načela države izvora, **vzajemnega priznavanja** (npr. poklicnih kvalifikacij) ali **čezmejnega opravljanja finančnih storitev**. Ponudniki storitev in vlagatelji iz Združenega kraljestva lahko tudi ustanovijo podjetje v EU, da bi ponujali storitve na enotnem trgu.

Kot je običajna praksa, so nekateri sektorji izključeni iz sporazuma o storitvah: javne storitve, storitve splošnega pomena, nekatere prevozne storitve in **audiovizualne** storitve za ohranjanje kulturne raznolikosti.

Povezljivost, ribištvo, trajnost in skupne priložnosti

Sporazum med EU in Združenim kraljestvom določa tudi široko gospodarsko, socialno in okoljsko sodelovanje na področjih skupnega interesa. To sodelovanje nikakor ne obnavlja prednosti članstva v EU, temveč je

namenjeno ponovni vzpostavitvi povezav, ki bi jih izstop Združenega kraljestva pretrgal, ker ni alternativnih mednarodnih nadomestnih rešitev.

Promet je bistveno gonilo gospodarskih koristi v odnosih med EU in Združenim kraljestvom. Med EU in Združenim kraljestvom se vsako leto prevaža približno 210 milijonov potnikov in 230 milijonov ton tovora. Sporazum med EU in Združenim kraljestvom bo zagotovil neprekinjeno letalsko, cestno in pomorsko povezljivost ter tako podprl te tokove. Pomembno je, da Sporazum vsebuje določbe, po katerih mora konkurenca med prevozniki iz EU in Združenega kraljestva potekati pod **enakimi konkurenčnimi pogoji**, kar omogoča visoko raven varnosti v prometu, pravic delavcev in potnikov ter varstva okolja.

Kar zadeva **letalstvo**, letalski prevozniki iz Združenega kraljestva ne bodo več obravnavani kot prevozniki EU in bodo izgubili prometne pravice v EU. Prevozniki iz EU in Združenega kraljestva bodo lahko neomejeno prevažali potnike in tovor med kraji v EU in kraji v Združenem kraljestvu („tretja in četrta svoboščina“). Nadaljnji prevoz („peta svoboščina“) bo mogoč za prevoz tovora v tretjo državo ali iz nje (npr. Pariz–London–New York), če se države članice o tem dvostransko in vzajemno dogovorijo z Združenim kraljestvom. Sporazum zagotavlja tudi sodelovanje na področju varnosti, zaščite in upravljanja zračnega prometa.

Kar zadeva **cestni promet**, bodo prevozniki iz EU in Združenega kraljestva lahko prevažali tovor od in do katere koli točke ozemlja druge pogodbenice, če bodo izpolnjevali dogovorjene visoke standarde glede varnosti in delovnih pogojev. Poleg tega bodo lahko opravljali dva dodatna prevoza na ozemlju druge pogodbenice (od tega največ 1 kabotaža za prevoznike iz Združenega kraljestva), kar bo omejilo tveganje, da bi morali potovati nazaj brez tovora. Sporazum določa tudi polne tranzitne pravice (npr. pravico irskih prevoznikov, da prečkajo Združeno kraljestvo, da dosežejo preostalo EU).

Trga **energije** v EU in Združenem kraljestvu sta se z leti tesno povezala zaradi povezovalnih daljnovodov (električnih daljnovodov in plinovodov), ki so bili zgrajeni med njima. Čeprav Združeno kraljestvo ne bo imelo več pravic enotnega trga, bo Sporazum med EU in Združenim kraljestvom olajšal nadaljnje tokove energije, ki so bistveni za delovanje obeh gospodarstev, in sicer z uvedbo novega dogovora o trgovanju po povezovalnih daljnovodih. Sporazum določa velikopotezen okvir za sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov in boja proti **podnebnim spremembam** (vključno z določbo, ki bi sprožila prekinitve izvajanja Sporazuma, če bi katera koli stran kršila svojo zavezo Pariškemu sporazumu o podnebnih spremembah). Ločen sporazum določa tudi široko sodelovanje na področju varne in miroljubne uporabe **jedrsk**e energije.

Sporazum določa nov dogovor za skupno upravljanje več kot 100 skupnih staležev **rib** v vodah EU in Združenega kraljestva. Po Sporazumu bodo ribiška plovila EU še naprej imela trenutno raven dostopa do voda Združenega kraljestva v prehodnem obdobju 5,5 let s postopnim in uravnoteženim zmanjšanjem kvot EU v vodah Združenega kraljestva. Od takrat naprej se bosta EU in Združeno kraljestvo letno posvetovala, da bi se dogovorila o ribolovnih možnostih za trajnostno upravljanje ribištva in morskih virov, hkrati pa ohranila dejavnosti in možnosti preživljanja ribiških skupnosti, ki so odvisne od teh vod in virov.

Sporazum določa nadaljnje sodelovanje Združenega kraljestva v **programih financiranja EU**, katerih cilj je ustvarjanje vzajemnih koristi na področju raziskav in inovacij ter vesolja. Programi so: Obzorje Evropa, program Euratoma za raziskave in usposabljanje, obrat za testiranje fuzije ITER, Copernicus ter dostop do storitev EU za nadzor in spremljanje v vesolju (SST).

Sporazum vsebuje številne ukrepe za **koordinacijo sistemov socialne varnosti**, ki bodo zaščitili pravice državljanov EU, ki začasno prebivajo v Združenem kraljestvu, delajo v njem ali se vanj preselijo, in državljanov Združenega kraljestva, ki po 1. januarju 2021 začasno prebivajo v EU, delajo v njej ali se vanjo preselijo. Zajete so številne pravice, med drugim starostna pokojnina in pokojnina po umrlem zavarovancu ter pravice v zdravstvu (npr. evropska kartica zdravstvenega zavarovanja) pred upokojitvijo, ob rojstvu otroka ali nesrečah pri delu.

Nov okvir za varnost naših državljanov

Zagotavljanje varnosti in zaščite državljanov EU in Združenega kraljestva pred skupnimi in razvijajočimi se grožnjami, kot sta čezmejni kriminal in terorizem, ostaja skupna prednostna naloga, čeprav se je Združeno kraljestvo odločilo, da bo zapustilo EU in postalo tretja država zunaj območja schengenskega sodelovanja, kar ga dejansko izključuje iz EU območja svobode, varnosti in pravice.

Pri tem sta se EU in Združeno kraljestvo dogovorila, da bosta vzpostavila **nov okvir za sodelovanje pri kazenskem pregonu in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah**, ki bo omogočal tesno sodelovanje med nacionalnimi policijskimi in pravosodnimi organi ter hitro izmenjavo ključnih podatkov.

Tesno in celovito policijsko in pravosodno sodelovanje s katero koli tretjo državo morajo spremljati trdna in trajna jamstva za **varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin posameznikov**. Zato Sporazum zavezuje EU, njene države članice in Združeno kraljestvo, da bodo še naprej varovali in v nacionalnem pravu uveljavljali temeljne pravice, kot so pravice iz Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP). Če se Združeno kraljestvo ne bi tega držalo, bi EU lahko prekinila sodelovanje na področju kazenskega pregona in pravosodnih zadev. Sporazum vključuje tudi zavezo EU in Združenega kraljestva, da bosta ohranila visoke standarde varstva podatkov. To bosta potrdili obe strani posebej z enostranskimi sklepi o ustreznosti.

Učinkovita in hitra **izmenjava podatkov** in njihova analiza sta čedalje pomembnejši za sodobne organe kazenskega pregona v boju proti hudim oblikam mednarodnega kriminala, terorizmu in kibernetiki kriminaliteti. Združeno kraljestvo pa ne bo imelo več neposrednega in sprotnega dostopa do občutljivih podatkovnih zbirk EU, ki podpirajo območje svobode, varnosti in pravice EU, saj so te na voljo le državam članicam in zelo tesno pridruženim državam, ki sprejemajo vse spremljevalne obveznosti. Kljub temu Sporazum med EU in Združenim kraljestvom vključuje velikopotezen dogovor za pravočasno, uspešno, učinkovito in vzajemno izmenjavo podatkov o letalskih potnikih (znanih kot evidenca podatkov o potnikih ali PNR (*Passenger Name Records*)), podatkov iz kazenskih evidenc ter podatkov o DNK, prstnih odtisih in registraciji vozil (t. i. prümški podatki).

Sporazum med EU in Združenim kraljestvom bo omogočil učinkovito sodelovanje med Združenim kraljestvom ter **Europolom in Eurojustom** po pravilih iz evropske zakonodaje za sodelovanje s tretjimi državami. To bo pripomoglo ustvariti trdne zmogljivosti za boj proti hudim oblikam čezmejnega kriminala.

Sporazum bo omogočil tesno sodelovanje policijskih in pravosodnih organov med EU in Združenim kraljestvom, na primer s podporo hitri **predaji storilcev kaznivih dejanj** in s tem izogibanjem dolgotrajnim postopkom izročitve zaradi poenostavljenih postopkov, strogih rokov, trdnih zaščitnih ukrepov, procesnih pravic in sodnega nadzora. Ta raven sodelovanja je brez primere za tretjo državo zunaj schengenskega območja. V skladu s Sporazumom lahko Združeno kraljestvo ali države članice EU kljub temu zavrnejo predajo ali zahtevajo dodatne zaščitne ukrepe v številnih posebnih primerih, tj. v zvezi z lastnimi državljanji.

Nazadnje, Sporazum med EU in Združenim kraljestvom vsebuje določbe za sodelovanje pri **preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma**.

Nov okvir upravljanja med EU in Združenim kraljestvom za trajno sodelovanje

Sporazum, ki je temelj novega partnerstva med EU in Združenim kraljestvom na področju gospodarstva in notranje varnosti, vsebuje poglavje o upravljanju, ki jasno določa, kako se bo Sporazum izvajal in uve-

ljavljaj. Zasnovan je bil tako, da je prožen in se prilagaja posebnim potrebam, ki se lahko pojavijo na različnih področjih.

Glede na področje uporabe in zapletenost Sporazuma med EU in Združenim kraljestvom o trgovini in sodelovanju je Unija vztrajala pri **enotnem okviru upravljanja**, ki zajema ves Sporazum. Le tako bo mogoče podjetjem, potrošnikom in državljanom zagotoviti pravno varnost, hkrati pa preprečiti dodatno birokracijo zaradi več vzporednih struktur.

Izvajanje Sporazuma bo nadzoroval **Partnerski svet**. Sestavljajo ga predstavniki Unije in Združenega kraljestva na ministrski ravni, sestajal pa se bo v različnih sestavah, odvisno od obravnavane zadeve. To bo forum, v katerem bosta pogodbenici razpravljali o vseh vprašanjih, ki bi se lahko pojavila, s pooblastilom za sprejemanje zavezujočih odločitev z medsebojnim soglasjem. Pri delu mu bodo pomagali specializirani odbori in delovne skupine.

Če med EU in Združenim kraljestvom ni mogoče najti rešitve za nesoglasje, se lahko ustanovi neodvisno arbitražno sodišče, ki zadevo reši z zavezujočo odločbo. Ta horizontalni **mehanizem za reševanje sporov** zajema večino področij Sporazuma, vključno z enakimi konkurenčnimi pogoji in ribištvo.

Spremljajo ga prepričljivi in trdni **izvršilni in zaščitni mehanizmi**, med drugim tudi možnost začasne prekinitve izvajanja zavez glede dostopa do trga, npr. s ponovno uvedbo tarif in/ali kvot v prizadetem sektorju. Obe pogodbenici bosta poleg tega imeli možnost navzkrižnih povračilnih ukrepov, če druga ne bo spoštovala odločitve neodvisnega arbitražnega sodišča. Kršitev v enem gospodarskem sektorju na primer omogoča drugi pogodbenici, da uporabi povračilne ukrepe v drugih gospodarskih sektorjih. Nazadnje, vsaka hujša kršitev obveznosti, ki so določene kot „bistveni elementi“ Sporazuma (boj proti podnebnim spremembam, spoštovanje demokratičnih vrednot in temeljnih pravic ali neširjenje orožja), lahko sproži začasno ali dokončno prekinitve celotnega Sporazuma med EU in Združenim kraljestvom ali njegovega dela.

Ozadje

Združeno kraljestvo je **23. junija 2016** izvedlo referendum, na katerem je večina glasovala za izstop iz Evropske unije (51,9 % za izstop in 48,1 % proti izstopu). Po treh letih pogajanj sta se EU in Združeno kraljestvo dogovorila o Sporazumu o izstopu, ki določa pogoje za urejen izstop Združenega kraljestva iz Unije in prinaša pravno varnost na pomembnih področjih, med drugim: varstvo pravic državljanov, izogibanje trdi meji na Irskem otoku in finančna poravnava.

Sporazum o izstopu je začel veljati **1. februarja 2020**, od takrat **Združeno kraljestvo ni več država članica EU**. Kljub temu je bilo v Sporazumu o izstopu določeno **prehodno obdobje** do 31. decembra 2020, ko se za Združeno kraljestvo in v njem še naprej uporablja pravo Unije. EU in Združeno kraljestvo sta to obdobje nespremenjenega stanja izkoristila za pogajanja o partnerstvu za prihodnost.

Pogajanja na strani EU sta vodila **glavni pogajalec** Evropske komisije **Michel Barnier** in Projektna skupina za odnose z Združenim kraljestvom na podlagi pogajalskega mandata, ki ga je določil Svet ob podpori Evropskega parlamenta.

Evropska komisija je ves čas pogajanj skrbela za zelo **pregleden in vključujoč proces**, organizirala je redna srečanja s **27 državami članicami EU, Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti** ter posvetovalnimi organi EU, deležniki in civilno družbo, na svoji spletni strani pa je objavljala vse pomembne dokumente o pogajanjih.